

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Urtos/10/2021
Identifikačné číslo spisu: 7021200473
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivetta Macejková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7021200473.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci odsúdeného G. H. pre zločin vraždy podľa § 140 odst. 2 českého Trestného zákonníka spáchaný v štádiu pokusu podľa § 21 odst. 1 českého Trestného zákonníka a spáchaného formou účastníctva podľa § 24 odst. 1 písm. a) českého Trestného zákonníka a iné, o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí 31. januára 2022 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného G. H. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8Ntc/16/2021 z 23. septembra 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného G. H. z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením, sp. zn. 8Ntc/16/2021 z 23. septembra 2021 podľa § 411 Trestného poriadku s poukazom na § 9 ods. 2 a ods. 4 písm. c) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 475/2005 Z. z.“) zamietol návrh odsúdeného G. H., nar. XX. K. XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, L., na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4 Ntc 44/2020 z 25. januára 2021, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Urto 3/2021 z 20. apríla 2021 o uznaní a výkone rozsudku Krajského súdu v Prahe, Česká republika, sp. zn. 5T/38/2016 zo 7. marca 2017, právoplatný dňa 31. októbra 2017, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe, Česká republika sp. zn. 7To/82/2017 z 31. októbra 2017, z ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „krajský súd“) v napadnutom uznesení, sp. zn. 8Ntc/16/2021 z 23. septembra 2021 (ďalej aj ako „napadnuté uznesenie“), poukázal na hodnotenie Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava a súčasne aj na hodnotenie odsúdeného vypracované Väzenskou službou Českej republiky, Väznicou Valdice, pričom pri porovnaní týchto hodnotení dospel k novému poznatku a to k nekritickému postoju odsúdeného - nestotožňuje sa so

všetkými skutkami, za ktoré bol odsúdený. Krajský súd poukázal na ustanovenie § 9 ods. 4 písm. c) zákona č. 475/2005 Z. z., podľa ktorého odsúdený môže požiadať o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom stráženia po vykonaní polovice trestu, ak bol zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia, čo v prípade odsúdeného je podľa krajského súdu až dňa 19. februára 2023. Krajský súd mal za to, že odsúdený nespĺnil zákonom požadovanú podmienku na zmenu spôsobu výkonu trestu, nakoľko rozhodovanie o tejto otázke sa spravuje právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení zahlásil odsúdený sťažnosť (č. l. 32 spisu), ktorej písomné odôvodnenie bolo doručené Krajskému súdu v Košiciach 5. novembra 2021. Odsúdený v sťažnosti uviedol, že Krajský súd v Košiciach svoju pozornosť zamerlal najmä na zastávanie nekritickeho postoja - nestotožnenia sa so všetkými skutkami, za ktoré bol odsúdený. Takéto dôvody súdu považoval odsúdený za porušujúce jeho práva. Podľa ustálenej judikatúry je neprípustné, aby súd vo vykonávacom konaní hodnotil postoj odsúdeného ku spáchanej trestnej činnosti. Pripustením takéhoto výkladu by dochádzalo k dvojnásobnému trestaniu páchatel'a. Z ďalšieho obsahu odôvodnenia rozhodnutia nevyplývajú také skutočnosti, pre ktoré by podľa odsúdeného súd nemohol kladne rozhodnúť o jeho žiadosti. Odsúdený mal za to, že podmienky na preradenie do ústavu s nižším stupňom stráženia splnil. Výkon trestu odňatia slobody nemôže byť vo vykonávacom štáte v rozpore so zásadou „zákaz zmeny k horšiemu“, k čomu podľa odsúdeného v sťažnosťou napadnutom rozhodnutí došlo. Odsúdený taktiež poukázal na rozdielnu rozhodovaciu prax slovenských súdov, kedy súdy v obdobných prípadoch rozhodli priamo o preradení odsúdeného do ústavu s nižším stupňom stráženia, pričom v danom prípade odsúdený nespĺňal podmienky ani podľa českej ani slovenskej právnej úpravy. Súdy v danom prípade postupovali podľa zásady priaznivejšej právnej úpravy. Odsúdený ďalej poukázal na skutočnosť, že trest odňatia slobody vykonáva nepretržite od 28. júla 2015, jedna polovica trestu odňatia slobody 13 rokov predstavuje 6 rokov a 6 mesiacov, čo uplynie v januári 2022. Odsúdený namietal aj doterajší priebeh konania, kedy súdy opakovane poukazovali na jeho predchádzajúce odsúdenia. Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach považoval odsúdený za zmätočné, neodôvodnené a tým arbitrárne. Vzhľadom na uvedené navrhol odsúdený, aby Najvyšší súd SR uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8Ntc/16/2021 z 23. septembra 2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne aby napadnuté uznesenie zmenil a preradil odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Sťažnosť odsúdeného bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spolu so spismi Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8Ntc/16/2021 a sp. zn. 4Ntc/44/2020 predložená 19. novembra 2021.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou - odsúdeným G. H. podľa § 192 ods. 1 písm. a) a písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 12 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) prvá veta pred bodkočiarkou na konanie o uznaní a výkone rozhodnutia je príslušný krajský súd, v ktorého obvode má odsúdený obvyklý pobyt alebo vykonáva trest odňatia slobody. Podľa § 12 ods. 2 zák. č. 549/2011 Z. z. súd príslušný podľa odseku 1 rozhoduje o všetkých súvisiacich otázkach vykonávacieho konania.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie, vrátane podmiečneho prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 475/2005 Z. z.“), ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom stráženia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením

do ústavu s nižším stupňom stráženia; to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

Podľa § 9 ods. 4 zák. č. 475/2005 Z. z. o zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa stráženia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného, alebo aj bez takéhoto návrhu. Odsúdený môže podať návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením len do ústavu s nižším stupňom stráženia po vykonaní

- a) tretiny trestu, ak bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia,
- b) tretiny zo zvyšku trestu zostávajúceho po jeho preradení z ústavu s maximálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia,
- c) polovice trestu, ak bol zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Z obsahu spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom, sp. zn. 4 Ntc 44/2020 z 25. januára 2021, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Urto 3/2021 z 20. apríla 2021, podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. uznal a nariadil výkon rozsudku Krajského súdu v Prahe, Česká republika, sp. zn. 5T/38/2016 zo 7. marca 2017, v spojení s rozsudkom Vrhného súdu v Prahe, Česká republika, sp. zn. 7To/82/2017 z 31. októbra 2017, ktorým bol G. H., štátny občan Slovenskej republiky uznaný vinným zo zločinu vraždy podľa § 140 odst. 2 českého Trestného zákonníka spáchaný v štádiu pokusu podľa § 21 odst. 1 českého Trestného zákonníka a spáchaného formou účasti podľa § 24 odst. 1 písm. a) českého Trestného zákonníka a zločinu nedovolennej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a jedmi podľa § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) českého Trestného zákonníka a z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny podľa § 348 odst. 1 alinea 2 českého Trestného zákonníka, na tom skutkovom základe ako je uvedený v citovaných rozhodnutiach, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov. Zároveň bol odsúdený podľa § 56 odst. 2 písm. b) českého Trestného zákonníka zaradený do väznice so zvýšenou ostrahou.

Z obsahu spisu súdu zároveň vyplýva, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom, sp. zn. 4Ntc/44/2020 z 25. januára 2021, rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku a § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, že odsúdený G. H. bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v Ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Z ustanovení § 9 ods. 2, ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z. vyplýva, že pre vyhovie žiadosti o preradenie do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s nižším stupňom stráženia musia byť súčasne splnené všetky formálne a materiálne podmienky.

Najvyšší súd sa zaoberal v prvom rade splnením tzv. formálnej podmienky podľa § 9 ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z. pre preradenie odsúdeného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s nižším stupňom stráženia, keďže práve pre nesplnenie formálnej podmienky krajský súd predmetný návrh odsúdeného G. H. zamietol.

Podľa uznesenia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/44/2020 zo 6. júla 2021, bola odsúdenému G. H. započítaná do uloženého trestu odňatia slobody doba väzby od 28.07.2015 o 19:45 hod. do 29.11.2016 do 15:30 hod., doba väzby od 29.11.2016 o 15:50 hod. do 19.12.2017 do 24:00 hod. a doba výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike od 20.12.2017 od 00:00 hod do 28.05.2021.

Dňa 28.05.2021 nastúpil odsúdený na výkon trestu odňatia slobody v Slovenskej republike, na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. januára 2021 o uznaní a výkone trestu odňatia slobody, bez jeho premeny. Odsúdenému bol v Českej republike uložený trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov.

Na základe uvedených skutočností najvyšší súd konštatuje, že odsúdený G. H. je vo výkone trestu odňatia slobody od 28. júla 2015 nepretržite až po súčasnosť, t. j. formálnu podmienku pre preradenie do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia bude spĺňať až dňa 29. januára 2022 (po vykonaní polovice uloženého trestu odňatia slobody, t. j. 6 rokov a 6 mesiacov).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa síce nestotožnil s tvrdením krajského súdu o tom, že odsúdený bude túto formálnu podmienku spĺňať až dňa 19. februára 2023 (najvyšší súd nezistil, na základe akej úvahy dospel krajský súd k tomuto dátumu), to však nič nemení na skutočnosti, že odsúdený G. H. v čase rozhodovania krajského súdu o jeho návrhu na preradenie z výkonu trestu odňatia slobody z maximálneho stupňa stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia formálnu podmienku v zmysle § 9 ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z. nespĺňal.

Odsúdený vo svojej sťažnosti namietal, že Krajský súd v Košiciach mal pri uznaní o vine a treste odňatia slobody a jeho vykonaní na území Slovenskej republiky zároveň rozhodnúť priamo o jeho zaradení do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Táto námietka nie je podľa názoru najvyššieho súdu v predmetnom konaní relevantná. Uvedené mal odsúdený namietat' v prípadnom odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/44/2020 z 25. januára 2021, čo odsúdený aj spravil, svoje odvolanie však následne vzal späť. Túto námietku teda vyhodnotil najvyšší súd ako nedôvodnú.

Vzhľadom na nesplnenie obligatórnej formálnej podmienky pre zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody podľa § 9 ods. 4 zák. č. 475/2005 Z. z. sa skúmanie splnenia ďalšej, a to materiálnej podmienky podľa § 9 ods. 2 zák. č. 475/2005 Z. z. stalo bezpredmetným, a preto vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod na zmenu napadnutého uznesenia krajského súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.